

Reisverslag van de Oost-Duitsland – Tsjechië reis 2008 van cc “de Trekhaak”.

Deelnemers:

Chris en Sara Sterk uit Leiden, de architecten van deze reis.

Leo en Toos Engelen uit Sittard, die zich met de reserveringen hebben bezig gehouden.

Jan en Trees Foolen uit Woudenberg

Henk en Bep Ebus uit Venlo

Gerda Minck uit Hoogeveen (gedeeltelijk)

Ger en Caroline Keulen uit Wijnandsrade (gedeeltelijk)

Marcel en Tonny Quax uit Urmond.

Duur: van 27 mei t/m 29 juni 2008 (aansluitend aan het voorjaarskamp in Helden)

Geplande route:

- 1 overnachting in de omgeving van Hannover (Hämelerwald/Lehrte).
- 7 overnachtingen in de omgeving van Berlijn (Jägerbude/Erkner).
- 5 overnachtingen in de omgeving van Dresden (Dresden/Mockritz).
- 4 overnachtingen in de omgeving van Praag (Dolni Brezany).
- 6 overnachtingen in Bitov (Zuid-Moravië).
- 5 overnachtingen in de buurt van Karlovy Vary (Karlstadt)(Sadov).
- 4 overnachtingen in de buurt van Erfurt (Hohenfelden).
- 1 overnachting in Niederbergheim (Warstein).

Dinsdag 27 mei.

Aansluitend aan het voorjaarskamp van “de trekhaak”, welke plaatsvond op camping “de Heldense Bossen”, zijn we begonnen aan onze “trekhaak-reis” naar het beginpunt van onze reis, Berlijn.

Zoals aan de deelnemers lijst te zien is waren er van de oorspronkelijke 13 stellen er nog 7 over.

De start in Helden ging niet ze soepeltjes als iedereen dacht, er werd nog van alles opgeborgen, men moest nog even wennen aan de reis, caravans werden gewogen (en te zwaar bevonden) maar toen een aspirant trekhaker met de 10%-regeling op de proppen kwam, was dit probleem vlug opgelost.

Op deze eerste dag, met een overnachting in Hannover, waren er onderweg geen noemenswaardige problemen. De eerste groep, bestaande uit: Leo/Toos-Gerda en Ger/Caroline was mooi op tijd binnen maar de 2^e en de 3^e groep zat ongeveer 1 uur vast in de file/langzaam rijdend verkeer en kwam dus wat later binnen op camping “Waldsee” in Hämelerwald, een eenvoudige camping met eenvoudig maar netjes sanitair. Deze camping is al wat ouder en heeft zo te zien, wat achterstallig onderhoud. Ze ligt in een prachtige omgeving met bossen en een mooi meer.

De volgende dag, de reis naar Berlijn, verliep op rolletjes maar waar de eerste groep nog net door de slagboom glipte, kon groep 2 en 3 mooi wachten tot 15.00 u alvorens ze naar binnen konden. “Camping Jägerbude”, grote camping met verdroogd gras (het regent hier schijnbaar maar sporadisch, alle regen valt, volgens de beheerder, in

Berlijn), goed sanitair en met een goed restaurant.

Zo zaten we na 2 reisdagen al in de buurt van Berlijn maar hadden nog geen idee hoe we in de stad moesten komen.

Zodoende werd donderdag 29 mei “een vrije dag” met de opdracht: zoek uit hoe de treinen lopen, waar de beste parkeerplaatsen zijn, waar bevinden zich de winkels enz., enz.. Het dichtsbij gelegen trein- en busstation was in Erkner, ca 10 km vanaf de camping. Nadat de vrouwen waren achtergelaten, om inkopen te doen, gingen de mannen op zoek naar de beste trein-verbindingen en een plaats om de auto's te parkeren. Henk wist in zijn beste Duits te achterhalen dat er Tageskarten te krijgen waren voor kleine groepen van 3 tot 5 personen, geldig voor Regionaal-, stads-, U-bahnen en bussen. Beste parkeerplaatsen bestaan er niet wel een groot parkeercomplex, dicht bij het station van Erkner, video bewaakt. Er was maar één probleem, het was er overvol met auto's van de pendelende forensen. Maar op de trottoirs dachten we nog wel een plekje te kunnen vinden, en in het weekend zou het wel rustiger, dus minder vol zijn.

's Avonds gezamenlijk in het restaurant gegeten. Iedereen tevreden.

Dezelfde avond werd besloten om de groep op te delen in 3 kleinere groepen, die bij elkaar zouden blijven, en zo (per groep) op 1 Tageskarte konden reizen (€ 16.10).

Voor 1 dag (Vrijdag 30 mei) is dit gelukt maar de interesses lagen zover uit elkaar dat al snel eigen groepjes werden gevormd of stellen alleen op pad gingen met een eigen Tageskarte.

's Avonds hebben we gezamenlijk bij Gerda haar verjaardag gevierd, met koffie gebak en drank. Proficiat Gerda! We lieten het ons goed smaken. Zij werd verblijd met een aardige, leuke, moderne tas uit Berlijn, geschikt voor van alles en nog wat.

In de nog resterende 4 dagen zijn er diverse groepen en stelletjes steeds weer terug gegaan naar Berlijn om de stad nog beter te leren kennen, terwijl anderen tussendoor een vrije dag namen en deze bijvoorbeeld doorbrachten, onder de dikste boom van de camping, aan het water.

Al vanaf het begin van de vakantie is het weer er alleen maar beter op geworden, en werden er in de zon temperaturen gemeten van 42 °C en in de caravan van ca. 35 °C.

Niet alleen de hoge temperatuur was soms niet te harden, ook de mieren maakten het ons niet gemakkelijker. Ze zaten werkelijk overal, in het begin alleen buiten maar enkele deelnemers hadden ze zelfs al binnen zitten. Trees had de goede spuitbus gevonden die enig effect sorteerte. Het wondermiddel van de campingbaas n.l. bakpoeder strooien sorteerte geen effect. Bakjes water onder de luifelpoten hielden ook maar tijdelijk de mieren tegen.

Niet alleen de stad Berlijn werd bezocht om zijn bezienswaardigheden, maar tevens werden er bezoeken gebracht aan Charlottenburg en Potsdam met zijn Holländische Viertel (met zijn rode bakstenen huizen) maar ook aan Park en Schloss Sanssouci en b.v. de Nikolaikerkerk, met een koepel op een muur van zuilen. Deze is gebouwd in laat-neoclassicistische stijl en is zonder twijfel de mooiste kerk van Potsdam.

Op Zondag 1 juni werd door 2 stellen als bij toeval een concert bijgewoond in de Berliner Dom, waar door de Evangelischen Zängersbundes een concert werd verzorgd door een koor en de rest van de Gemeinde met als thema “das ist ein

leben.....mit einem lied auf den lippen” en maakte deel uit van het Bundessängerfest 2008.

De toehoorders konden mondjesmaat een plaatsje vinden op de diverse balkons. (1 lied uit volle borst meegezongen)

's Avonds BBQ, waarbij op het einde bijna een grasbrandje uitbrak, doordat een BBQ toestel omviel met een bijna kortsluiting tot gevolg. Door snel ingrijpen van de betrokkenen viel alles nog mee en bleef de electriciteitskabel van Ger nog heel.

Maandag 2 juni was een pechdag.

2 auto's wilden 's morgens niet starten. In eerste instantie wist niemand de oorzaak, maar wie laat nou in godsnaam zijn auto op contact staan gedurende de gehele nacht ???.

De CC(inq) van Ger bracht uitkomst, zodat de schade ook hier nog meeviel. Alleen kon Leo hierna geen toeren meer aflezen. (was sluiting de oorzaak?)

Chris hield er verder geen schade aan over.

Met de vrouwen ging het ook al niet zo goed, nadat eerst Caroline en Sara het hadden laten afweten met hoofdpijn, sloot Gerda zich later bij hun aan. Omdat 2 andere stellen al een rustdag voor zich hadden gepland, Bleef er nog maar 1 stel over dat de eer van de Trekhakers hoog hield en trouw naar Berlijn ging om nog eens goed te kijken naar wat er zich precies achter de voormalige muur (het macabere kenmerk van de stad en het symbool van de scheiding van Duitsland) had afgespeeld.

In de Niederkircher Strasse is het Topographie des Terrors, bij de Martin-Gropius-Bau. Hier achter de (oude)muur is veel fotomateriaal en geluidsfragmenten samengebracht als herinnering dat zo iets nooit meer mag gebeuren.

Buiten deze negatieve dingen waren er in Berlijn veel mooi dingen te zien maar viel het soms ook een beetje tegen.

Resumerend kunnen we zeggen dat er toch een aantal dingen uitspringen tijdens het bezoek aan Berlijn en deze zijn dus door enkelingen of meerderen tijdens het 7 dagen durende verblijf in de buurt van Berlijn dan ook bezocht t.w.:

- De Berliner Dom werd door iedereen wel héél mooi gevonden,
- Het hele gebeuren rondom de muur met het museum in das Haus am Checkpoint Charlie (alles over de vlucht methoden).
- Het Pergamon museum.
- Ook vermeldenswaardig is de St. Hedwigs kathedraal met zijn reusachtige koepel (geïnspireerd op het Pantheon in Rome) die de katholieke kathedraal van het bisdom Berlijn is.
- De Brandenburger Tor, aan het eind van Unter den Linden.
- Het Holocaust denkmal, een verzameling rechthoekige stenen welke in hoogte variëren en smalle gangen vormen.
- De Rijksdag, met zijn enorme koepel.
- De Kaiser Willem Gedächtnis-kerche, met zijn prachtige mozaïek.
- De Gendarmenmarkt.
- De Alexanderplatz.
- De prachtige Jugendstilgevels(gebouwen) uit de “Grunderzeit”op de Hackescher Markt.

De Hackescher Markt is een van de mooiste plekjes van Berlijn zowel overdag

als 's nachts.

- De Potsdammerplatz.
- Kurfurstendam en niet te vergeten het
- KaDeWe, het Kaufhaus Des Westens, een mega grote supermarkt met historische waarde. Waar heb je de keuze uit 1120 soorten kaas?

Ook heeft iedereen een sight seeing tocht gemaakt per bus, de z.g. hop on, hop off, of een boottocht over het water, om op deze manier nog meer van de stad te zien.

Op Dinsdag 3 juni krijgen we het gemoedelijke afbreken voor de afreis naar Dresden met het gebruikelijke, voorraden inslaan, de auto aftanken, of toch nog gauw een bezoekje brengen naar Berlijn. Je hebt van die mensen die er niet genoeg van kunnen krijgen.

2 stellen gingen nogmaals naar Berlijn en Caroline lifte met hun mee tot aan het Ostbahnhof. Vanaf daar ging ze zelf op verkenning uit want ze wilde perse het museum in das Haus am Checkpoint Charlie gezien hebben.

's Avonds pikte Ger haar alsnog op in Erkner, nadat hij verschillende keren, die dag, had moeten aanhoren dat Caroline wel niet meer terug zou komen en bij een of andere Berliner achter zou blijven. Maar het kwam dus toch nog goed.

"s Avonds de route bespreking, wie mag voorop en wie moet achteraan. We komen er gezamenlijk wel uit met reisleader Chris als knopen doorhakker.

Op deze dag kreeg Gerda ook te horen dat de man van haar beste vriendin een hartstilstand had gehad en er nogal erg aan toe was. Mocht er wat gebeuren dan wilde ze er erg graag bij zijn. Ze ging wel nog mee naar Dresden, in afwachting van.

Ingezonden stuk van Sara:

"Laatste dag op de camping in Berlijn. De meeste vakantiegangers bleven op de camping. Leo/Toos en Chris/Sara gingen nog een dagje Berlijn in. Wat was het warm: 35 °C. Ze moesten zo nodig nog een busritje (sight seeing) maken van 2 uur. Tonny en Marcel gingen die dag de was doen. "Sara heb jij ook nog wat te wassen? Geef maar aan mij". Toen we terug kwamen stond de was klaar, gestreken en wel onder de luifel. Goede mensen heb je nog wel".

Woensdag 4 juni de reisdag naar Dresden, maar aangezien het maar een afstand was van ca. 200 km reden de eersten al om ca. 12.30 uur de camping op. Receptie gesloten, zoek maar een plaatsje uit.

Camping met kleine en grote plaatsen, maar overwegend kleine. Goed sanitair en nog steeds prachtig weer. Misschien iets minder warm, maar nog steeds prachtig weer.

Nadat we ons als groep op de camping geïnstalleerd hadden, bleek, toen de receptie geopend was, dat we eigenlijk op een ander (gereserveerd) veldje hadden moeten staan. Maar niemand had er behoefte aan, om alsnog, te verhuizen.

Donderdag gezamenlijk proef "bussen" richting Dresden. Lijn 76 stopte voor de ingang van de camping en reed het hele stel naar het Centraal Station.

Hier hebben we gezamenlijk koffie, met gebak, genomen om daarna via de Pragerstrasse naar de Altstadt te wandelen met de bedoeling een gezamenlijke boottocht te nemen.

Aangezien de prijzen nogal tegenvielen en de boot niet door de stad maar buitenom

ging, werd al snel besloten om dit niet te doen en de groep maar te ontbinden, waarna iedereen zijns weegs ging.

Op de terugweg ging het even mis. Toen de groep van Chris/Sara en Marcel/Tonny aan de bushalte kwamen bij het Hauptbahnhof, stond bus 76 al te wachten. Na een kort sprintje konden we nog net mee. Maar bij de Südhohe aangekomen ging de bus weer terug naar het station. Waren we weer terug bij af. Bleek dat er twee routes met bus 76 gereden worden, alleen konden wij dit van achteren niet zien. Met een half uur vertraging zijn we toch nog op de camping gekomen. Chris dacht dat we niet meer op de camping zouden geraken.

Persoonlijk vindt ik Dresden mooier dan Berlijn, In de Altstadt zijn prachtige gebouwen te bewonderen, mooie markten en veel, heel veel terrasjes.

Op Donderdag kreeg Gerda ook te horen dat de kunstmatige beademing e.d. van de man van haar vriendin beëindigd was, en vanaf dat moment was ze bezig om te bekijken hoe ze het beste weer thuis kon komen. Toevallig kreeg een buur op de camping het verhaal te horen en aangezien hij en zijn vrouw toch op Vrijdag 6 juni naar huis gingen, bood hij aan dat Gerda met hun mee kon reizen richting Nederland. Ger stelde zijn walkie-talkie ter beschikking, zodat Gerda op Vrijdag, na afscheid te hebben genomen, is vertrokken. Toen waren we nog met 6. (2 dagen later vernamen we dat ze goed was aangekomen).

Van Dresden kunnen we zeggen dat de volgende gebouwen en/of musea het interessants waren:

- De Hofkirche (de Dom) p.s. die van Berlijn werd mooier bevonden.
- De Brühlsche Terrasse. (lekker onder de bomen, aan het water)
- De Frauenkirche.
- Fürstenzug.
- De Kreuzkirche (de hoofdkerk van de Evangelische gemeente)
- Het Rathaus met zijn Toren (niet bezocht)
- En natuurlijk het Zwinger, met zijn Porzellansammlung, Chinees, Japans en porselein uit Meissen), de Wapenkamer en de schilderijen galerij met oude meesters w.o. Rembrandt.
- In het verkeersmuseum (fietsen, motoren, auto's, treinen en vliegtuigen) draaide tevens een 3 kwartier durende film over Dresden 1900-2007. Hier kon men zien hoe het was voor de oorlog en wat er nog over was na de bombardementen. Het mooiste voorbeeld van de heropbouw is wel de Frauenkirche. Er stond nog slechts een muur overeind en nu straalt ze weer in oude glorie.

Het grote winkelcentrum "Alt-Galerie" was het summum voor de dames, waarvan sommigen gepakt en gezakt campingwaarts keerden.

Jan en Trees hebben op de voorlaatste dag Dresden hoofdzakelijk van buiten bekeken door veelvuldig gebruik te maken van het uitstekende openbare vervoer. Niet alleen de Alt-stad maar ook de Neu-stad en alle uithoeken van Dresden. Veel grote mooie huizen en verschillende parken, maar ook verwaarloosde straten en gebouwen.

Terwijl de rest zat uit te puffen zijn Ger/Caroline en Jan/Trees naar een buurtfeest

geweest in de nabijheid van de camping. Reuze gezellig met bier, wijn, live-muziek en last but not least een travestie-show. Volgens beide stellen, echt goed.

Marcel en Tonny zijn de laatste dag nog even naar Meissen geweest. Mooie markt met prachtige gebouwen. De kerken waren gesloten of vielen tegen. Toen het ook nog begon te regenen zijn ze weer vlug terug gereden.

Morgenvroeg, Maandag 9 juni zullen we weer vertrekken (richting Praag), maar niet nadat we de laatste dag nog een gezamenlijk diner hebben gehad in het camping-restaurant.

De drankjes waren van de reisleiding, die zich daardoor van haar beste kant liet zien. (hoe noemen ze dat in de politiek: een sigaar uit eigen doos??)

Tijdens het diner is er afscheid genomen door Ger en Caroline van de groep, zij blijven nog een paar dagen staan om kennissen te ontmoeten uit Cottbus.

Zij namen afscheid met het volgende gedicht:

De Reis.

*Zonder veel te mokken,
werd uit Helden vertrokken.*

*Op weg via Hannover naar Berlijn,
daar moet veel te zien zijn.*

*Berlijn een stad met prachtige kerken, gebouwen, rivieren en beken,
alles wordt grondig bekeken.*

*Onder het genot van wijn, fris en bier,
brachten onze avondlijke analyses veel plezier.*

*Onder de bezielende leiding van Sara en Chris Sterk,
is het voor ons eenvoudig werk.*

*Zonder al te veel debat,
hebben Caroline en ik het bijzonder naar onze zin gehad.*

*In Dresden scheiden onze wegen,
en komen jullie hopelijk op het najaarskamp weer tegen.*

*Wij danken jullie allen met deze groet,
wij vonden het bijzonder goed.*

Na het diner werden we uitgenodigd om nog een afzakkertje te komen drinken in de caravan van Ger en Caroline. Na enig inschikken vonden alle 12 reisgenoten een plaatsje in de caravan. De temperatuur werd dragelijk gehouden door de deur open te laten staan. Toen de muggen dit ook in de gaten kregen ging deze dicht en steeg de

temperatuur tot sauna hoogte. Maar de sfeer was goed en dan kun je het lang volhouden.

Op Maandagmorgen 9 juni, onder het toezicht van Ger en Caroline, zijn de overblijvers (toen waren we nog met 5) vertrokken richting Praag. 3 voorop en 2 achterop.

De reis naar Praag verliep voorspoedig. Na aan de grens een sticker voor Tsjechië te hebben gekocht (à raison van €13.50, voor 1 maand) konden we de reis over de autoweg richting Praag weer vervolgen. Alleen het laatste stuk was druk en op de ringweg rond Praag wat vertraging door files.

Alleen Jan en Trees hadden onderweg pech. Trees vond het steeds weer moeten tanken onderweg maar niets en dacht, laat ik de benzineslang maar meenemen, dan ben ik van dat tanken af. Het was er wat smal bij dat tankstation en het kostte haar een los getrokken achterlicht unit van de caravan. Met 2 secondenlijm en sterke grijze tape werd de boel hersteld. Leed alweer geleden.

Op de camping stonden we weer bij elkaar. Vriendelijke ontvangst, mooie camping en goed sanitair, we voelden ons er al vlug thuis. De bus naar de voorstad van Praag kwam aan de ingang van de camping.

Dinsdag 10 juni begonnen met een gezamenlijk bezoek aan Praag. Iedereen had een dagkaart genomen zodat we maximaal gebruik konden maken van het openbaar vervoer.

Na een overstap in het volgende dorp konden we met bus 341 tot de voorstad reizen en hier overstappen op tram nr. 17 die ons tot aan de Karlsbrücke bracht.

De Karlsbrücke is gebouwd in 1357 als vervanging van de oude Judithbrug en was tot 1741 de enige overspanning over de Vltava. Omdat de meeste beelden, op de brug, aan slijtage onderhevig zijn, lopen de vele mensen nu langs kopieën. Na bezichtiging van de Karlsbrücke is het weer tijd voor koffie. Na de koffie de groep gesplitst in 2 groepen. Een groep heeft direct na de brug tram 23 genomen om de Praagse burcht te bezoeken.

Ze hebben echter alleen de buitenkant van de gebouwen bekeken. De St.

Vituskathedraal is niet bezocht omdat er lange rijen toeschouwers stonden te wachten om binnen gelaten te worden.

Daarna met tram 18 terug naar de Oude Stad. Bedoeling was om de Pinkassyna-goge en de Oude Joodse begraafplaats te bezoeken. Deze waren echter allebei gesloten i.v.m. een joodse feestdag. Daarna via vele smalle straatjes naar het Stadhuis Oude Stad om de Astronomische klok te bezichtigen. Hier kun je zien waar op ieder vol uur, boven de tekens van de dierenriem, de mechanisch gestuurde figuurtjes hun kunstjes doen, daaronder ziet men een kalender.

Na souvenirs te hebben gekocht en een versnapering te hebben genuttigd weer langzaam richting rivier gewandeld om tram 17 richting voorstad te nemen en van daaruit weer de bus richting camping. Reistijd ca. 3 kwartier als je aansluiting hebt. Wij moesten bij de bus al ca. ½ uur wachten.

Woensdag 11 juni rustdag. De kapsters waren op de camping en de manen van 3 mannen moesten het loodje leggen. Eerst was de reisleader aan de beurt, gevolgd door Leo en daarna de witte manen van Jan. Alles zag er opeens een stuk frisser uit.

Het was ook geen gezicht, al die wildgroei.
Tevens bij de Super Albert in Jesenice boodschappen gedaan en de flappentap bezocht.

Op Donderdag 12 juni gezamenlijk een uitstapje gemaakt naar Karlštejn. Dit Gotische kasteel is een van de drukst bezochtste historische plekken van Tsjechië. Het werd in 1348 gebouwd voor Karel IV, keizer van het Heilige Roomse Rijk.

Het diende als residentie en bewaarplaats voor de keizerlijke insignes en kroonjuwelen, maar ook voor documenten, kunstwerken en relikwieën. In de 19de eeuw zijn er restauratiewerkzaamheden uitgevoerd en is het kasteel weer terug gebracht in de oorspronkelijke staat.

Het kasteel staat boven op een berg en is niet per auto bereikbaar. Om er te komen kun je gebruik maken van je eigen stappers of van de gereed staande paard en wagen of een gemotoriseerd aftands busje. Van buiten is het machtig mooi maar van binnen is het weinig aangekleed en dus sober. Voor de bezichtiging ben je verplicht om gebruik te maken van een gids, wij hadden de pech dat er ook nog een halve school meeding waardoor het een beetje rommelig werd.

Aangezien we nog ca. 3 kwartier moesten wachten voor de rondleiding begon hebben we van de gelegenheid gebruik gemaakt om de inwendige mens wat te versterken door een dikke Boheemse braadworst met brood te verorberen.

Na de bezichtiging slenterend naar beneden. Deze straat is helemaal volgebouwd met winkeltjes en kraampjes met souvenirs.

Ook hier werden weer wat souvenirs aangeschaft en een terrasje gepikt. Tijdens deze zit op het terras kwamen er mensen voorbij met een Nederlandse tongval. Deze bleken lid te zijn van een zangkoor uit Ouden Ijsel. Deze waren in de buurt omdat ze een optreden moesten verzorgen in Praag met nog een aantal, buitenlandse, koren. Na de dorst te hebben gelest weer op huis aan. Alleen was de terugweg niet zo gemakkelijk te vinden.

Al met al toch een geslaagd uitstapje, ook omdat het zo'n mooie streek is waar men doorheen rijdt.

's Avonds gezamenlijk pannenkoeken bakken en vroeg naar bed omdat de volgende dag weer een reisdag is, ditmaal van Praag naar Bitov.

Het weer in Praag begint langzaam wat minder te worden. Hoewel het nog wel goed weer is, begint de bewolking toch iets meer op te komen en wordt het langzaam iets kouder. We hebben echter over het weer nog steeds niets te klagen.

Vrijdag 13 juni (St. Antoniusdag), alweer de 5de reisdag, naar Bitov.

Vooralsnog geen problemen op de grote wegen, totdat we in buurt van de camping kwamen. De camping ligt in het zuidelijkste puntje van Tsjechië in de provincie Zuid-Moravië. Het is een zeer heuvelachtig terrein met hellingen van ca. 12 % en zeer smalle wegen. De 1^e ploeg was een beetje de weg kwijt en vroeg aan de mensen de weg waarna ze letterlijk en figuurlijk het bos werden ingestuurd. Ze vonden het niet zo prettig om over zeer smalle boswegen en soms onverharde wegen de weg naar de camping te zoeken. Uiteindelijk zijn ze er toch gekomen. De camping was zeer slecht aangegeven. Slecht 1 bord is er gezien. De 2^e ploeg had wat meer geluk en kon via de geplande weg naar de camping rijden, ook via hellingen van ca. 12 %.

Na aankomst bleek dat we op een aardige camping zaten, vlak aan een stuwmeer in een heuvelachtig sterk bebost gebied, of te wel midden in de natuur en in de buurt van

diverse kastelen. Prettige bijkomstigheid: het is hier spot goedkoop.

's Avonds het restaurant getest, eenvoudig met goed eten. Daarna Nederland - Frankrijk, uitslag 4-1, dikke pret.

Wat als eerste opviel bij aankomst is dat de temperatuur behoorlijk zakt als de zon niet schijnt. Er waait dan een koude wind (via het meer) over de camping. Er is meer bewolking dan in Praag.

Zaterdag 14 juni een uitstapje gemaakt naar Znojmo. Een van de oudste steden van Moravië, met een doolhof van stegen en straatjes in het centrum en op een schitterende plek gelegen boven de rivier de Dyje.

Het lag in de bedoeling om Znojmo te gaan bezichtigen en aansluitend boodschappen te gaan doen. Dit is ook gebeurd, de auto's werden aan de rand van het centrum geparkeerd en slenterend is het centrum verkend. Aangezien het Zaterdag was en de winkels hier om 12.00 uur dichtgaan was het muisstil in het centrum, heel weinig mensen en dus weinig sfeer. Je kunt ook zeggen lekker rustig.

In het centrum veel oude huizen met mooi stuc- en beeldhouwwerk.

De barokke preekstoel in de Gotische St. Nicolaaskathedraal heeft de vorm van een wereldbol.

Hierna de flappentap bezocht, in het Kaufhaus boodschappen gedaan en daarna weer op huis aan (de camping dus).

's Avonds zijn 3 stellen in het restaurant gaan eten waarbij ze het geluk hadden dat er hier een geschaakt bruidje zat die alle aanwezigen vrij liet meedrinken. En het is er al zo goedkoop (forel, zonder friet, 42 Ckr, < € 2,=/ 100 gram). De bofkonten lieten zich de drank goed smaken.

Zondag een rustdag, we doen dus niets waar we geen zin in hebben, alleen het reisverslag een beetje bijwerken, waarvan akte.

Tijdens de middaguren zijn er 3 stellen gaan wandelen naar Hrad Bitov (= het Bitov-kasteel). Dit kasteel is in de 11de eeuw gebouwd om de zuidgrens van het Přemysli-denrijk te bewaken. Het beschikt over een wapenzaal met meer dan 1000 vuurwapens uit de 14de – 19de eeuw.

Een deel van de pret van het kasteel bezoeken bestaat uit de klim vanuit het dorp en het fraaie uitzicht over het stuwmeer en omgeving.

De 6 trekhakkers zijn, uit en thuis, ca. 3 uur onderweg geweest.

Bitov zelf kent een ongebruikelijke geschiedenis. Het middeleeuwse dorp werd rond 1930 opnieuw gebouwd, nadat het oorspronkelijke dorp was overstroomd bij de aanleg van het stuwmeer Vranov.

's Avonds gezamenlijk het restaurant bezocht en weer eens voortreffelijk gegeten.

Alleen het separaat afrekenen zorgt steeds voor misverstanden. Misschien is het mogelijk om dit voor aanvang duidelijk te maken, dat ieder stel voor zichzelf betaald.

Maandag 16 juni, hoe kan het ook anders, wasdag.

Tonny begon met de sleutel te bemachtigen van het washok. Daarna volgde Sara, Toos en Trees deden handwasjes maar gebruikten de kleine centrifuge en na Sara was Bep aan de beurt. Het is niet zeker of het droog blijft. Als iedereen gewassen heeft is de dag bijna om.

Tussendoor is de kapster nog even bij Sara langs geweest. Ze ziet er weer 10 jaar jonger uit.

Nog even samen Jeu de Boulen. (Henk verliest weer eens!) En dan begint het te regenen. Het is maar een beginners buitje. Na een uur scheen de zon weer. Aansluitend Happy Hour en de plannen bespreken van de volgende dag. Besloten is om dinsdag de plaatsen Telč en Třebíč te bezoeken.

's Avonds weer voetballen, Oostenrijk - Duitsland. Duitsland wint.

's Nachts is het beginnen te regenen en 's morgens zag het er nog donker uit, maar het was wel droog. De reisleader lag in bed en kon niet meegaan i.v.m. migraine. Sara heeft hem rustig laten liggen en is zelf wel meegegaan.

Het bezoek aan Telč was gekozen omdat dit schitterende plaatsje op de wereld erfgoedlijst van de Unesco staat. Het keerpunt voor Telč kwam toen het in 1530 afbrandde en het weer opgebouwd werd door Italiaanse vaklieden. Deze knapten het kasteel op en alle huizen werden in renaissancestijl verbouwd, zodat de hele stad een architectonische eenheid verkreeg. De pastelkleurige huizen op het marktplein, zijn voorzien van booggalerijen. Aan het uiteinde van het marktplein staat het kasteel. Het is een prachtig gezicht om het marktplein te zien, je raakt er niet uitgekeken. Na de, gebruikelijke, gezamenlijke koffie, over het marktplein gedwaald en al het moois bezichtigd. Tevens de nodige souvenirs gekocht.

Daarna naar Třebíč, waar een parkeerplaats werd gevonden naast het centrum. Aangezien het al tegen enen liep werd besloten eerst de inwendige mens wat te versterken. Uiteindelijk werd besloten om de Chinees (of was het de Vietnamees?) met een bezoek te vereren.

Daarna naar het VVV-kantoor voor een platte grond. Ook Třebíč is voor een deel opgenomen op de wereld erfgoedlijst van de Unesco n.l. de oude joodse wijk, met de renaissancestijl Nieuwe Synagoge, tussen de rivier de Jihlava en de Hradekheuvel. Omdat veel originele huizen nog intact zijn, kan men hier iets van de sfeer van het oude getto opsnuiven.

We besloten te beginnen bij de St. Procopius-basiliek, maar hier was net een kwartier geleden een rondleiding gestart en de volgende zou pas over 3 kwartier kunnen plaats vinden. Aangezien men dit te lang vond om daarop te wachten zijn we naar het oude joodse kerkhof gelopen. Voor sommigen was dit een soort boetedoening aangezien dit kerkhof boven op de heuvel lag. Maar, we hebben het allemaal gehaald. Persoonlijk vind ik het prachtig om over de overwoekerde en tussen de oude grafstenen door te dwalen en te denken aan het verleden. Waren er voor de oorlog nog 136000 joden in de Bohemen, Moravië en Silezië, aan het einde van de Tweede Wereldoorlog waren er hiervan nog 15000 over.

Op deze begraafplaats liggen zo'n 3000 graven, van 1641 tot eind jaren dertig van de vorige eeuw.

Na hier een beetje gerust en gedwaald te hebben, weer afgezakt naar de joodse wijk om de Nieuwe Synagoge te bezichtigen. In dit onlangs gerestaureerde gebouw treft men opvallend kleurige muurschilderingen aan. Op de bovenverdieping is een klein museum ingericht waar veel gebruiksvoorwerpen waren te zien welke in het verleden werden gebruikt tijdens gebedsdiensten. Tevens was een maquette opgesteld van de oude joodse wijk.

Daarna via het gerenoveerde Joodse getto van Třebíč weer naar de parkeerplaats om, na nog vlug de Super bezocht te hebben voor brood, vervolgens weer "op huis" aan te gaan.

De hele dag prima weer gehad, ca. 20° C. Het was een mooie, maar vermoeiende, dag geweest, maar we hadden het niet willen missen. De reisleader met zijn migraine had dus wat gemist.

Woensdag 18 juni is het weer de laatste dag in Bitov. Er waren nog twee plaatsen waar we naartoe wilden gaan n.l. Uherčice, waar een kasteel ligt dat momenteel gerestaureerd wordt, ca 6 km ten westen van Bitov. Het kasteel kan dus niet bezocht worden, maar het in Engelse stijl aangelegde park zou 's zomers wel geopend zijn, behalve voor ons. We kwamen er niet in. Een beetje bitsig werd ons verteld dat het gesloten was, basta.

Na wat rond het kasteel te hebben gelopen, zijn we vertrokken naar de tweede plaats n.l. Vranov nad Dyji waar het gelijknamige kasteel ligt. Helaas was de parkeerplaats van het kasteel nogal een eindje verwijderd van het kasteel en hebben de chauffeurs Leo en Chris zich opgeofferd om alleen de auto's weg te brengen. Hierdoor hebben beiden wat aan hun conditie kunnen doen. Na de koffiepauze (gesponsord door Henk!) werden we op het kasteel vriendelijk ontvangen en na ca. 15 minuten stond de gids klaar om ons een ca. 50 minuten durende rondleiding te geven.

Dit sprookjeskasteel is spectaculair gelegen op een klif boven de rivier de Dyji. Iedereen stond versteld van de schoonheid van het interieur en het meubilair. Alle kamers waren ingericht alsof de mensen (de adel) er nog in woonden en het kasteel net hadden verlaten.

Hoogtepunt is de Zaal van de Voorouders, waar de hoge koepel met fresco's is gedecoreerd.

Nadat we deze hadden bezichtigd, moesten we terug naar de ontvangsthuis waar we werden verzocht om een stel pantoffels aan te trekken. Deze waren zo groot dat ze over de schoenen/sandalen gingen. Je kon er zo inglijden, maar ze schoven er net zo makkelijk weer uit. Om ze tijdens het lopen aan te houden, kon je er ook niet normaal mee lopen, het was meer schuifelen. En zo zijn we met z'n achten, (Jan en Trees waren er niet bij) als pinguïns door het kasteel geschuifeld.

De extra-vagant ingerichte kamers bieden een kijkje in het leven van de adel aan het begin van de 19de eeuw. De kapel was gesloten, deze hebben we niet kunnen bezichtigen.

Prachtig meubilair en prachtig ingerichte kamers in het hele kasteel.

Ik heb nog nooit een kasteel bezocht dat zo mooi was ingericht.

Wat ook opviel waren de tientallen grote bouquets verse bloemen die overal in het kasteel waren neergezet. Naderhand bleek dat deze afkomstig waren van een tentoonstelling, die in het tegenover liggende gebouw plaats vond. Zolang deze tentoonstelling duurde werden de bloemen iedere dag ververs.

Na terugkomst op de camping alles luifels afgebroken, opgeruimd, ingepakt, afgetankt enz., enz.

's Avonds nog eens lekker gegeten en vroeg naar bed, om de volgende dag fris aan de rit te beginnen naar Karlovy Vary, ca. 346 km over Tsjechische wegen met als toetje de rondweg van Praha.

Trees was zo in de war dat ze de volgende dag alweer moest vertrekken dat ze de forel voor een makreel aanzag. Enfin, voordat we op "huis" aangingen wist ze weer waar ze was en leek alles weer normaal.

Donderdag 19 juni reisdag naar Karlovy Vary (Karlstadt).

Omdat het zo'n lange rit zou worden en we niet konden voorzien wat het in Praag zou

worden, ging de eerste groep al om 08.30 u. van start. Via een kleine omweg met diverse hellingen, maar een goed berijdbare weg naar de hoofdweg, om via Jihlava de autoweg op te gaan. Alles ging goed tot we in Praag, op de rondweg, weer in de file terecht kwamen. Hier rest ons niets anders dan dat we geduld hebben. Chris (een beetje ongeduldig) wou echter via de middenbaan de file passeren, waarbij, tijdens de manoeuvre om uit de rechterraanbaan te geraken, Chris de caravan van Leo raakte. Het gevolg was dat even later Leo's caravan zijn linker achterzijlicht kwijt was en een beschadiging opliep aan zijn linker achterlichtunit.

Kleine irritaties waren het gevolg, maar ze zijn het eens geworden hoe ze een en ander gaan oplossen.

Dan bereiken we Karlovy Vary, rijden volgens het navigatiesysteem de juiste weg, maar kunnen de camping niet vinden. Het was zelfs zo erg dat we op een gegeven moment met 4 caravans midden door het centrum van Karlovy Vary reden. Hellingen en zeer smalle afdalingen waren het gevolg. Toen we midden in Karlovy Vary waren beland melde Miep keurig: "dat de bestemming was bereikt, aan de rand van de autovrije zone". Er daar stonden we dan, midden in Karlovy Vary en we wisten niet waar we naar toe moesten.

Ik denk dat wij de eerste Nederlanders zijn geweest die op die plaatsen met de caravan zijn geweest. Eens maar nooit weer.

Ruggespraak gehouden. Navigatiesysteem anders ingesteld en weer op pad. Tot we bij een punt kwamen waar een smalle steile afdaling ons te wachten stond en we niet konden overzien wat er zich achter deze afdaling bevond. Maar een ons tegemoet komende automobilist vertelde dat we de afdaling konden nemen en dan de hoofdweg konden volgen. Vervolgens hebben we de weg naar Sadov gevonden maar nog steeds geen camping. Na tot driemaal toe hetzelfde tankstation te hebben gepasseerd zijn we toch nog op de camping aangekomen. Alleen Henk en Bep die zich in eerste instantie verreden leken te hebben waren als eerste op de camping. Ze dachten echter dat zij het einde van de wereld bereikt hadden. Een bijna lege camping alleen voor zichzelf.

Maar geen nood we kwamen toch alsnog, met de 4 resterende caravans, op de camping aan. Er was ruimte genoeg, dus we vonden gemakkelijk een plek bij elkaar.

's Avonds gezamenlijk naar de Imbis op de camping. Het was niet meer dan een ouderwets "frietenkot". Het bier was wel goed, en als je hongerig en moe bent smaakt alles wel.

Vrijdag 20 juni: een rustdag, wat inhoud dat ieder voor zich doet wat hij of zij denkt dat ze moeten of kunnen doen. Dit varieert van luifels aanbouwen tot boodschappen doen of opruim werkzaamheden en een boekje lezen.

Trees en Jan zijn 's middags al naar Karlovy Vary afgereisd om de zaak te verkennen en kwamen vol lof terug. Het schijnt er inderdaad mooi te zijn.

Bij terugkomst op de camping, hadden zij hun hele familie uitgenodigd. Ongeveer 30 caravans (dubbelassers) met meer dan modale trekvoertuigen vergezelden hun terugkomst op de camping. De achterblijvers wisten niet wat ze zagen. Een hele groep zigeuners kwam de camping op en nestelde zich aan de overkant van het middenpad, de ene caravan nog groter en mooier dan de andere.

Maar het waren vriendelijke mensen, die vriendelijk goedendag zeiden en later zelfs een praatje kwamen maken. Hierbij bleek dat ze onderweg waren naar Praag om de

jaarlijkse gebruikelijke reünie, van een Evangelische organisatie, te bezoeken. Dit schijnt ieder jaar te gebeuren maar steeds in een ander land. Deze keer was Praag aan de beurt.

De eerst nog zo lege camping was op slag een volle camping met bruisend leven van jonge (zigeuner)gezinnen met kinderen met het bijhorende lawaai, maar het straalde ook levenslust uit en voor ons gespannen verwachtingen. Moesten we nu extra alert zijn op onze spullen? Sommigen zagen het van de positieve kant en vonden het een prachtig gezicht en afwisseling terwijl anderen hun bedenkingen hadden. Over een paar dagen weten we het, want ze blijven nog ca. 1 week. De eerste contacten waren niet teleurstellend, we zullen zien.

Voor de rest was het een rustige middag. Om ca. 17.00 uur heeft Leo de accordeon nog eens ter hand genomen om wat vrolijke muziek ten gehore te brengen. Tijdens het spelen kreeg Leo bezoek van een mevrouw die vroeger ook accordeon had gespeeld en Leo ook scheen te kennen. Zij speelde momenteel geen accordeon meer vanwege haar ziekte maar ze wilde dolgraag nu wel nog even spelen op de accordeon van Leo. Leo die eerst sceptisch was over het uitlenen van zijn instrument, stemde later toch toe en iedereen die aanwezig was heeft genoten van haar muziek.

Zaterdag 21 juni zijn we met zijn allen met de bus (halte in de nabijheid van de camping) afgereisd naar Karlovy Vary en na de gebruikelijke (het wordt langzaam- aan een standaard gebeuren) koffie/thee op een terras zijn we uit elkaar gegaan om het prachtige stadje Karlovy Vary met zijn warmwaterbaden te bezichtigen. De temperatuur van de warme waterbronnen ligt tussen de 55 - 72 °C.

Hieronder een opsomming van de te bezoeken hoogtepunten (in het centrum) zoals deze in de gidsen beschreven staan en waarvan de meeste ook zijn bezocht.

- Het Kaiserbad (Lazné I), Het gebouw ziet er eerder uit als een theater dan als een medische instelling. Het complex uit 1892/1895 heeft een neorenaissancistische gevel met zowel binnen als buiten verfraaiingen in Jugendstil.
- Karlovarske Muzeum, toont sinds 1853 voorwerpen over de geschiedenis en de natuur van deze streek. (niet bezocht)
- Stadsschouwburg. (niet bezocht)
- Maria Magdalenakerk, stamt uit 1732, die tot de beste werken van Kilian Ignaz Dientzenhofer behoort, is een van de mooiste voorbeelden van barokke architectuur in Bohemen. Op het hoogaltaar staat een beeld van Maria Magdalena uit 1732. Daarnaast staan de beelden van de H.H. Augustinus, Hiëronymus, Petrus en Paulus.
- Marktcolonnade, De lieflijke colonnade van wit houtsnijwerk, in Zwitserse stijl ontworpen door Ferdinand Fellner en Hermann Helmer, werd in 1883/1884 neergezet op de plaats waar tot 1879 het stadhuis stond. Er liggen 2 bronnen.
- Molencolonnade, in 1871 -1881 door Josef Zitek gebouwd, is de grootste colonnade van Karlovy Vary, en een van de opvallendste. De neorenaissancistische zuilengang van 132 m lang en 13 m breed heeft een cassetteplafond dat op 124 zuilen met Korintische kapitelen rust. De beelden aan weerszijden stellen de twaalf maanden van het jaar voor.
- Parkcolonnade, gelegen midden in de stad, op de westelijke oever van de Tepla, een prachtig beschilderde smeedijzeren structuur van bewerkte zuilen, die uitkomt bij 2 paviljoens.
- Petrus en Pauluskerk, deze kerk met zijn 5 gouden koepels, in 1893/1897 gebouwd

door G. Wiedermann, is een van de grootste Russisch-orthodoxe kerken ter wereld. Hij werd gebouwd voor de Russische aristocratie, die hier in groten getale kwam kuren. Ook nu nog wordt hij bezocht door Russische kuurgasten.

- Uitkijkpunt Diana, achter het beste hotel van de stad, Grand Hotel Pupp aan de zuidkant van Stará Louka, ligt het dalstation van het kabelspoor dat naar de top van de Vriendschapsheuvel gaat. Het kabelspoor (1912) stijgt 167 m over een afstand van 435 m. Bij het bergstation ligt uitkijkpunt Diana (bereikbaar per lift), waar je kunt uitzien over Karlovy Vary. Sommigen meenden zelfs dat ze de camping zagen liggen. (vogelvlucht ca. 5 km verwijderd?) Toen wij er waren was het druk en boven stond een kleine kermis opgesteld)

Mooi stad, maar de hele dag door zo'n plaats slenteren is wel vermoeiend, ook omdat Karlovy Vary op nogal wat heuvels is gebouwd.

Tijdens de wandeling door Karlovy Vary hebben we naarstig gezocht naar de plek waar we met 4 caravans de steile helling zijn afgedaald naar de rivier. En plots zagen we het. Gezien vanaf de onderkant van de helling viel het nog mee, maar toen we 2 dagen eerder boven stonden met de caravan was het een beetje griezelig. In gedachten waren we al aan het afkoppelen.

Aangezien het in Tsjechië (plaatselijk) zo goedkoop is zijn we vaker in groepjes of gezamenlijk gaan eten. Tussen de middag tijdens de excursies of na afloop op de camping of in de nabijheid van de camping.

Wat wel opvalt is dat de mensen over het algemeen minder vriendelijk zijn, uitzonderingen daargelaten natuurlijk. Waarom dit is, is mij niet duidelijk, we laten toch menige Kroon achter in dit land.

's Avonds werden we door Leo en Toos uitgenodigd om te komen borrelen aangezien Leo op Zondag 22 juni jarig is. Hij werd die dag 67 jaar. Proficiat!!

De groep had voor een passend cadeautje gezorgd. Jägermeister likeur. Dat het je wel moge bekomen!

We hebben het ons bij Leo en Toos goed laten smaken, maar er zat een maartje aan. Het Nederlands elftal (onze trots) liet ons grandioos in de steek en erger nog vooral voor Leo en Toos, die al die tijd, met het oranje petje op, rond hebben gelopen. Nederland verloor van Rusland met 1-3. Wat een deceptie. We staan weer met beiden benen op de grond.

Zondag 22 juni, wat voor velen gezien werd als een vrije dag, na de vermoeidheid van de voorgaande dag, eindigde geheel anders.

De dominee van de zigeuners kwam melden dat er om 10.30 u een dienst gehouden zou worden, bij zijn caravan, en we werden uitgenodigd om deze dienst bij te wonen, als we dat zouden willen natuurlijk. Om ca. 09.45 u begon de elektronische muziek als begeleiding en zong de dominee enkele Evangelische gezangen. De groep wist in eerste instantie niet wat ze met de uitnodiging aan moest en keek de kat een beetje uit de boom. Totdat Sara melde, "dat je zo'n gelegenheid niet voorbij moest laten gaan, en je dit zeker moest meemaken". Na één schaap volgen er natuurlijk meer en zo togen 3 dames naar de overkant van de camping waar de zigeuners gehuisvest waren. (Sara, Tonny en Toos)

Later sloten ook Henk en Bep (nieuwsgierig geworden) zich bij de anderen aan. Door de achterblijvers werden nieuwsgierige blikken richting zigeunerkamp geworpen en de camera's met speciale lenzen tevoorschijn gehaald om iets van deze

gebeurtenis vast te leggen. Maar het was wat ver af en er stond een grote afvalbak in het gezichtsveld.

Na ca. 1 uur kwamen de dames terug en waren vol lof. Tijdens de dienst, die voorgegaan werd door de dominee, kon er ook openlijk boete worden gedaan en waren taferelen te zien van huilende mannen en vrouwen met gestrekte armen die boete deden van iets wat de dames niet verstonden. Tijdens de consecratie kregen ze zelfs wat brood en drinken aangeboden. Op het einde van de dienst werd hun gevraagd nog iets te doneren voor de gemeente. Na afloop van de dienst werd er nog een pasgeboren baby gedoopt. De beloofde donaties zijn later gebracht. Ze hadden het niet willen missen en wie er meer over wil weten dient contact op te nemen met de voornoemde heer en dames.

2 stellen wilden nog een toerit gaan maken omdat het de voorlaatste dag was. Toen de rest hoorde dat er nog uitstapjes gemaakt zouden worden, sloten zich nog 2 stellen aan, zodat we met 8 personen en 2 auto's richting Besov vertrokken. (Henk en Bep bleven op de winkel passen).

Het was de bedoeling om via Besov nad Teplou (waar alleen de buitenkant van het kasteel bezichtigd zou worden, om niet te veel tijd te verliezen) naar Mariánské Lázně (Marienbad) (het toetje van de dag) te rijden en terug te keren via Lázně Kynžvart en vervolgens nog de plaats Loket te bezoeken.

In Besov ligt inderdaad een kasteel/paleis complex, een uniek voorbeeld van een combinatie van een middeleeuwse burcht met een barokke residentie. Het geheel ligt hoog op de rotsen boven de Tepla. In de paleiskapel wordt een van de waardevolste kerkschatten van Europa bewaard: de Romaanse reliekschrijn van St. Maurus, gemaakt in het benedictijnenklooster in Florennes, in het huidige België.

Wij hebben alleen de buitenkant gezien.

Daarna verder naar Mariánské Lázně (Marienbad), hoewel de geneeskracht van de bronnen al in de 16de eeuw is erkend, werd Mariánské Lázně pas in de tweede helft van de 19de eeuw een bekend Europees kuuroord, toen onder de naam Marienbad.

Tot de gasten van wereldfaam behoorden Chopin, Mark Twain, Goethe, Freud, Kafka en de Britse koning Edward VII.

En nu dus ook een aantal leden van cc "de Trekhaak".

Mariánské Lázně ademt tegenwoordig een veel rustiger sfeer, heel anders dan het Kosmopolitische Karlovy Vary en is toegankelijk voor iedereen. Er zijn zo'n 40 minerale koudwaterbronnen vol natuurlijke kooldioxide. De zoutsmaak lijkt groter dan in Karlovy Vary. De berglucht is fris en er is volop wandelgelegenheid. Op de beboste hellingen van de stad staat een aantal fraaie historische gebouwen. Het opvallendste is de neobarokke colonnade uit 1889 van smeedijzer. Aan het uiteinde ligt de Kruisbron in een empire-paviljoen uit 1818. Achter de colonnade ligt de achzijdig neobyzantijnse Maria-Hemelvaartkerk. Op de terugweg van de Maria-Hemelvaartkerk werd er nog een CD gekocht van 2 muzikanten (blokfluit en contrabas) en in de smeedijzeren colonnade werd een concert verzorgd. We waanden ons in Wenen. Allemaal prachtige muziek, prachtige rustige sfeer, mooie fonteinen. We moesten ons losrukken van al dat moois want we moesten nog verder.

We hebben er een paar prachtige uren doorgebracht. Ik mag het misschien niet zeggen, maar persoonlijk vond ik Mariánské Lázně sfeervoller, rustiger en mooier dan Karlovy Vary. Ik had er best nog wat langer willen blijven.

Na de nodige souvenirs/kleding te hebben ingeslagen weer verder naar Lázně Kynžvart.

Volgens de gidsen ligt hier een prachtig paleis van Klemens von Metterlich en kon het stadje in de 19de eeuw wedijveren met Mariánské Lázně. Nu is het een kuuroord voor kinderen. Het park dat tegelijk met het paleis werd aangelegd is (volgens de gidsen) een van de mooiste Engelse tuinen van Bohemen. Wie beschrijft onze teleurstelling toen bleek, dat er, bij aankomst, helemaal geen Engelse tuinen te vinden waren. Wel waren er sporen van werkzaamheden te zien in het park. Misschien was alles opgeruimd om er iets anders van te maken.

Geen nood we hadden nog een plaats op het programma staan n.l. Loket. Het stadje Loket (elleboog) ligt in een rotsige bocht van de rivier de Ohře. Het stadje biedt een buitengewoon pittoreske, middeleeuwse aanblik. Het staat al twee eeuwen bekend om zijn fijne porselein. Op het schilderachtige marktplein, geflankeerd door mooie gotische huizen staat een pestzuil. Ook staat er een elegant vroegbarok stadhuis uit 1682-1696. Het marktplein deed ons een beetje denken aan het marktplein van Telč (periode Bitov) met zijn pastelkleurige huizen. Verder staat er nog een gotisch kasteel met uitstekend bewaarde torens. Goethe kwam vaak in de stad. In 1823 had hij er zijn laatste ontmoeting met de grote liefde van zijn latere jaren, Ulrike von Levetzow, in het huis Bílý Kůň aan het plein, nu een hotel. Hij was 74, zij 19. Ze weigerde zijn aanzoek en ging ongehuwd door het leven tot haar 93ste

Het was op dit schitterende plein, met de pestzuil, stadhuis en tegenover het huis Bílý Kůň, dat we de dag hebben afgesloten met een overheerlijk diner. Er was zelfs een diner dat vernoemd was naar de vroegere geliefde van Goethe: Chateaubriand de Levetzow. Na het avondeten weer met spoed op "huis" aan.

Morgen maandag 23 juni is er een echte rustdag, we gaan dus niets bezichtigen, alleen maar afbreken, opruimen, de dag voor vertrek naar Erfurt.

De temperatuur op de camping is nog steeds prima maar er staat een harde wind. Het wordt vroeg afbreken vandaag.

Met de zigeuners gaat het ook nog steeds goed, je hebt wat meer overlast op de WC maar niet om over naar huis te schrijven. De kinderen worden wel wat vrijer en beginnen te bedelen bij de caravans voor snoep. Maar de ouders letten goed op en als het te onrustig wordt worden ze weggehaald. Geen probleem dus.

Dinsdag 24 juni vertrokken richting Erfurt (Duitsland). We hebben vanaf Karlovy Vary de mooie route via Cheb genomen en daarna naar het noorden over secundaire wegen de grens over. Voor de grens zijn de normale toestanden met kraampjes en winkeltjes waar je de laatste Kronen kunt besteden. Velen hebben hier dan ook dankbaar gebruik van gemaakt.

Het was een mooie rit met weinig bijzonderheden, alleen mooie vergezichten. De aankomst verliep voorspoedig en de camping ligt diep in het bos verborgen. Mooie ruime plaatsen (in het voorseizoen) en heel goed sanitair.

Een paar dagen geleden hebben we gezamenlijk besloten om niet naar de camping in Dillenburg te gaan maar uit te wijken naar een noordelijker gelegen camping, om zodoende de route naar huis voor iedereen wat centraler te maken. Tevens is besloten om de reis met 1 dag in te korten en dus 1 dag vroeger uit Hohenfelden te vertrekken. Dit laatste heeft te maken met files op de weg richting Nederland (op Maandag) en het kijken naar de finale van het Europees voetbal op Zondag.

Gezien het voorgaande blijven we dus maar 4 nachten in Erfurt en hebben we 3 dagen om e.e.a. te bezichtigen.

Voorstel van Chris was om op Woensdag: Weimar en Buchenwald te bezoeken en aansluitend boodschappen te doen. Op Donderdag voor de liefhebbers: Erfurt te bezoeken. Op Vrijdag vrije dag met opruimen en inpakken.

Woensdag 25 juni, om 09.30 u vertrokken met 10 man (mannen en vrouwen) met de auto naar Weimar. Na, in Weimar, bij het Atrium een parkeergarage te hebben gevonden, op weg naar het centrum. Vanaf het Atrium richting centrum lijkt Weimar helemaal niet zo mooie stad. Alleen maar ontzettend grote en saaie gebouwen. Waarschijnlijk nog een overblijfsel van de Weimar-Republiek. Maar hoe dichter bij het centrum hoe mooier de huizen worden en de sfeer veranderde. Na de gebruikelijke koffie/thee (mit Apfelstrudel) verder op ontdekkingsreis in Weimar.

Weimar is bekend doordat Goethe, Schiller en Herder hier leefden. Tot de beroemde 19de - en 20ste eeuw inwoners behoren Franz Liszt, Richard Strauss, Friedrich Nietzsche en vele vooraanstaande schrijvers en kunstenaars die gelieerd waren aan het Bauhaus, dat hier in 1919 werd opgericht. De stad gaf ook zijn naam aan de Weimar-Republiek, de democratische Duitse staat die van het einde van de Eerste Wereldoorlog tot 1933 bestond.

Interessant zijn het Theater Platz, de Markt, de St. Peter en Paulus kerk, het Paleis en buiten de diverse musea, de mooie (autovrije) winkelstraten.

In de toren van het stadhuis hangt een carillon met klokken die gemaakt zijn van het beroemde Meissen Porselein (zie Dresden). We hebben nog even gewacht om ze te kunnen horen om 12.00 uur. Tijdens de wandeling terug naar de parkeergarage nog vlug even de Jacobskerk en het bijbehorende kerkhof bezocht. Hier liggen alleen beroemde mensen uit vroegere tijden begraven.

De volgende bestemming was Buchenwald. Dit alom bekende, door de nazi's gebouwde, concentratiekamp ligt ca. 8 km ten noorden van Weimar. In de periode 1937-1945 werden hier meer dan 54000 mensen vermoord. Het is nu een gedenkplaats, een museum en een documentatiecentrum.

Aangezien het een heel groot complex is, en een aantal mensen nogal slecht ter been zijn, besloten slechts 4 mensen om de volledige rondleiding mee te maken.

Drie mensen zijn in de auto blijven wachten en de rest heeft Buchenwald op eigen houtje bekeken.

Er is nog ontzettend veel te zien. Het was een plaats die eigenlijk maar een doel had: zoveel mogelijk mensen vermoorden. Begonnen met politieke tegenstanders is dit langzaam uitgebreid naar andere groepen mensen zoals (Roma)zigeuners, joden, misdadigers enz.. Kortom iedereen die niet paste in de nazi filosofie, voor wat zij aanzagen als het Herrenvolk, werd naar hier getransporteerd om er te sterven. Tevens was er een SS opleidingskamp. In het kamp staat nog een originele barak en de plaatsen waar de overige barakken gestaan hebben is ook nog te zien. De

omheining met prikkeldraad versperring met de originele verlichtingslampen allemaal nog intact. De strafgevangenis waar ze soms met z'n dertien in een ruimte stonden van 2 bij 1.5 m, en waar nauwelijks iemand levend uitkwam en het crematorium met de verbrandingsovens waren ook nog intact. Je krijgt een goed beeld hoe de moordmachine van de nazi's hier heeft gefunctioneerd.

De gids die ons rondleidde was goed geïnformeerd en soms had ik het idee dat hij er nog steeds emotioneel bij betrokken is. De rondleiding die normaal 90 minuten zou duren, duurde nu ca. 2 - 2.5 uur. We hadden het niet willen missen. Het is ook hier dat we hoorden dat er in totaal 80 van deze concentratiekampen hebben bestaan en dat Buchenwald een van de grootste is geweest.

Na deze toch wel aangrijpende excursie zijn we, zoals afgesproken, op de terugweg nog boodschappen gaan doen. En daarna weer terug op "huis" aan.

's Avonds afgesproken dat we de volgende dag (Donderdag) Erfurt zouden gaan bezoeken. De volgende dag waren sommige mensen nogal sceptisch, of er wel wat te zien zou zijn in Erfurt. We zijn dus met 4 mensen (die er wel vertrouwen in hadden) vertrokken en het was geweldig.

Na ook hier een parkeergarage opgezocht te hebben (Domplatz), de wandeling door Erfurt begonnen bij de Domplatz waar de Mariendomkirche (de kathedraal) naast de Severikirche ligt. Beide kerken bezichtigd. Beiden geheel verschillend maar beiden even mooi. De enige overeenkomst is het, op elkaar gelijkende, enorme doopvont uit 1467 dat beide kerken hebben. In de Severikerker staat tevens een gotische sarcofaag van St. Severus uit ca. 1365.

Het belangrijkste deel van de kathedraal (Dom) stamt uit de 15de eeuw, maar de enorme torens zijn resten van een ouder Romaans gebouw. Maria Gloriosa, een enorme klok met een diameter van 2.5 m, hangt in de middelste toren. De in 1497 door Gerhard Wou gegoten klok is een van de grootste klokken ter wereld. Het kerkinterieur telt goed geconserveerde gotische decoraties en weelderige meubels. Bijzonder zijn de 14de -en 15de eeuwse glas-in-lood ramen. De gotische koorstoelen (ca. 1370) en Wolfram, een Romaanse, bronzen kandelaber (ca. 1160) in de vorm van een mens en het 14de eeuwse gotische hoogkoor.

Na de geestelijke mens te hebben versterkt was het tijd om de inwendige mens ook maar eens een toetje te geven. Deze bestond o.a. uit koffie/thee met "kuche" van Duitse bodem.

Toen we er weer tegen konden de wandeling vervolgd naar de Fischmarkt. Dit kleine marktplein met zijn neogotische stadhuis (1870-1874) wordt omringd door huizen uit verschillende perioden, waaronder de 16de eeuwse renaissancegebouwen "Zum Breiten Herd" (nr. 13) en "Zum Roten Ochsen" (nr. 7). De huizen zijn prachtig om te zien en iedereen zit maar foto's te maken. Het stadhuis is ook te bezichtigen tot en met de 2^e verdieping en het trappenhuis en gangen zijn aangekleed met prachtige schilderijen, als ook de huwelijkszaal.

Op dit plein ontmoeten we ook de sceptische medereizigers van 's morgens. Zij waren alsnog tot het inzicht gekomen dat Erfurt waarschijnlijk toch wel de moeite waard zou zijn.

Ze hebben er geen spijt van gehad.

Na de Fischmarkt naar de Krämerbrücke (de koopliedenbrug). Deze brug over de Gera is een van Erfurts interessantste gebouwen. De stenen brug werd rond 1325 gebouwd. Er staan 32 huizen met winkels op, die overwegend uit de 17de tot de 19de eeuw stammen en 60 middeleeuwse huizen vervangen.

Na de Krämerbrücke via de Wenigemarkt naar het Anger. Dit voetgangersgebied is een marktplein en Erfurts belangrijkste winkelstraat, met veel mooie 19de eeuwse huizen en winkelpanden.

Ik hoef niet te vermelden dat tijdens deze wandeling de nodige winkeltjes van binnen zijn bezocht en ook het nodige is gekocht.

Erfurt is een mooie stad. Mooie gebouwen en kerken. De stad straalt een vriendelijke sfeer uit en alles is heel relax. Een mooie stad om door te wandelen. Je zou er dagen kunnen verblijven.

Voordat we weer richting auto gingen nog goed gegeten in een van de vele zelfbedieningszaken die Erfurt rijk is.

Na de auto te hebben opgehaald, nog even naar de Petersberg gereden. Op deze hoge heuvel staat een enorm fort rond een Romaanse kerk. Boven op de heuvel heb je prachtige uitzichten over Erfurt.

Daarna vermoeid maar voldaan over al het moois dat we gezien hebben weer op "huis" aan.

's Avonds nog even naar Rusland - Spanje gekeken maar de Russen hadden er geen zin in om er eens flink tegen aan te gaan, dus won Spanje met 3-0.

De finalisten zijn dus Duitsland en Spanje. Ik hoop dat het een spannende pot zal worden.

Vandaag Vrijdag de 27ste juni is de laatste dag van de eigenlijke vakantie. Wat ons nog rest is het afbreken van luifels, en het inpakken voor de reis naar huis.

Morgen, zaterdag 28 juni, vertrekken we richting Warstein/Niederbergheim (in Nordrhein Westfalen, i.p.v. Dillenburg) waar we het afscheidsdiner zullen gebruiken en om te overnachten, om op Zondag ieder zijns weegs te gaan. Op huis aan dus.

De groep die de B-7 heeft genomen om van Erfurt naar Niederbergheim te rijden heeft een prachtige route gereden. Ondanks dat we hetzelfde van plan waren hebben we de goede afslag gemist (mea culpa) en moesten we het verder met de snelweg doen.

Tijdens het afscheidsdiner is er door de groep een klein cadeau aan Chris en Sara overhandigd als blijk van waardering voor de goed verlopen reis. De speech werd namens de groep verzorgd door Bep!

Omdat de verwachting was dat sommige mensen op zondagmorgen al vroeg wilden vertrekken hebben we na het diner afscheid van elkaar genomen zodat we 'smorgens niet op elkaar hoefden te wachten. Veel kusjes en knuffels!

Hoe was deze vakantie?

Na Helden (2 weken) zijn we aansluitend voor 5 weken vertrokken naar Oost-Duitsland en Tsjechië. We hebben er dus bijna 7 weken opzitten.

We hebben heel veel gezien, we hebben eigenlijk weinig rustdagen of zogenaamde vrije dagen gehad en de vermoeidheid begint langzaam toe te nemen.

Denk aan de reisleader met eega, die zich, de dag dat we naar Weimar zouden gaan, ongeveer 1 uur versliepen en wakker gemaakt moesten worden.

Denk aan Henk Ebus die in Weimar met de plattegrond van Erfurt rondliep en de weg niet kon vinden.

Misschien zijn we weer toe aan een nieuwe vakantie. Nou dat kan dan gebeuren tijdens het najaarskamp in september.

We danken reisleader Chris en metgezel Sara dat zij zo'n mooie reis in elkaar hebben gestoken en iedereen die aan het welslagen van deze reis zijn steentje heeft bijgedragen. Ook al waren er wel eens wat kleine irritaties, we kunnen gerust zeggen

dat het een geslaagde reis is geweest en voor herhaling vatbaar is.

Gevraagd aan de medereizigers hoe zij deze reis beleefd en ervaren hebben kreeg ik onderstaande reacties aangereikt (voor het verslag):

Jan en Trees:

Het was een gezellige reis, met bijzonder mooi weer en we hebben veel plaatsen bezocht met bijzondere en prachtige gebouwen/pleinen.

p.s.: Iedereen bedankt voor haar/zijn bijdrage.

Chris en Sara:

Sara die nooit wandeld, heeft uren moeten lopen,

Maar ze heeft van de mensen en alles genoten.

Ook Chris oké.

Leo en Toos:

Iedereen hartelijk dank voor de mooie vakantie,

De uitstapjes, goede samenwerking en gezellige sfeer.

Henk en Bep:

Deze vakantie was voor mij geweldig. Berlijn, Dresden en Praag.

Maar Karlovy Vary en Erfurt het absolute einde.

Jammer dat het voorbij is.

w.g. Bep

Marcel en Tonny:

Goede keuze van plaatsen en steden, mooi, interessant, maar vermoeiend,

Buchenwald aangrijpend, Ieders inzet voor deze reis was bijzonder.

Gr.

Marcel en Tonny